

Matt.18:15-20, 23:e sönd.efter tref. 121111

Här tror jag att vi har hamnat mitt i den första församlingen snarare än i Jesus undervisning. Jag gissar att det handlar om något i den egna situationen som lätt liksom "hamnat" i Jesus mun. Han har flera gånger talat om förlåtelse och hur vi ska gå till rätta med varandra, men det här, det känns som om det är ord i en annan, långt senare situation. För vad handlar det här om då, jo, en slags ordning för församlingstukt skulle man väl kunna säga. Och församlingstukt, och församlingstukt, det tror jag varken Jesus talade om eller känns särskilt relevant i dagens kyrka. Och (även om det ibland skulle vara lockande så) jag tror heller knappast att det är rätt väg att gå till rätta, vare sig bångstyriga församlingar eller enskilda medlemmar.

Ett annat krux är att jag knappast tycker att text och tema stämmer överens linan ut. Temat talar om en "förlåtelse utan gräns", medans texten säger, jo det finns visst en gräns. Och den gränsen är tydligen, "vill han inte lyssna på församlingen, betrakta honom då som en hedning eller en tullindrivare. Och som jag tolkar det, en som står utanför gemenskapen. Ord och hållning som jag tycker fjärmar innehållet i texten från Jesus, från vad han sa och stod för. 7 gånger 70 sa han ju vid ett annat tillfälle, 7 gånger 70, så många gånger ska ni förlåta, alltså det som går inte att hålla reda på, det som är det oändliga.

Ibland kan det hända att vi förknippar förlåtelse med svaghet, att det skulle kunna ses som ett svaghetstecken. Att inte liksom stå för det man gjort, eller att förneka sin egna behov eller egna rättigheter.

Men förlåtelse handlar, tänker jag, egentligen ganska mycket om makt. Och flera gånger i bibeln så nämns orden "makt att förlåta." och i psaltaren kan vi läsa "Men hos dig finns förlåtelsen, och därför fruktar man dig."

Texten tar också upp det. "sannerligen, allt ni binder på jorden ska vara bundet i himlen. Och allt ni löser på jorden ska vara löst i himlen." orden är sannerligen inte helt lättolkade, men visst har vi en makt i förlåtelsen. Makt att binda och att lösa, makt att välja genom att ge förlåtelse, eller att inte ge det. Och väljer vi att inte ge förlåtelse, då kan vi binda någon vi dess skuld lång tid framöver. Att inte förlåta, det skulle kunna liknas vid att hämnas.

Och kan vi av någon anledning heller inte förmå oss att be om förlåtelse, jag då hamnar vi ju i detsamma, hur ska jag då kunna bli löst? Hur ska då vår relation kunna återupprättas? Att neka den andre att kunna ge förlåtelse. Ja, förlåtelse är makt, makt åt båda hållen, för båda parter. Att kunna ge den, men också att kunna be om den. Makt att kunna binda och att kunna lösa, både sig själv och den andra.

Så är förlåtelsen utan gräns. Nej, precis som texten säger så är den nog inte det, inte vår i alla fall. Den förlåtelsen, den kanske bara Gud är mäktig att uppfylla. Vi är människor med styrkor, men också med svagheter. Vi är människor som verkar ha

en enorm förmåga att kunna älska och göra gott. Men vi är också ganska snarstuckna, vi är måna om vår heder och inte minst sårbara. Och ett sätt att liksom försvara oss, värna om det som är jag, det kan vara att i liksom nån slags stolthet, - att välja, eller inte kunna förmå sig att inte förlåta. Det kan ske i vårt inre, och det kan ske i ett verkligt möte. Skillnaden kanske egentligen inte är så stor. Det handlar ändå om att binda eller lösa, sig själv och eller den andre.

Men också, hur förlåter jag den som bedrog mig med en annan? Det råa våldet för en mobiltelefons skull? Hur förlåter man en våldtäckt, hur förlåter man övergreppen som pågick år efter år? Ja, hur förlåter man det eller den som gjorde att hela mitt liv och jag själv gick i spillror? Ska man det? Kan man det? I så fall, hur gör man det? Jag vet inte, jag vet sannerligen inte. Kanske är det en lång, ibland mycket lång process. Men det jag tror mig veta, det är att hat och bitterhet i längden inte är nån bra grund, vare sig för oss själv, tillvaron eller livet.

I våra gudstjänster har vi ibland nån form av bön om förlåtelse. Ibland är den tydlig och ibland mera inlindad. I svenska kyrkan är den tydligare när den ibland inleds med "Jag fattig, syndig människa bekänner inför dig, helige och rättfärdige Gud, att jag, som är född med synd, på många sätt har brutit mot dig."

Vi har också orden i Vår fader: "förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss."

Det är en god bön, problemet tror jag är att många av nutidens, så kallade moderna människa har svårt att känna igen sig. Skulden känns liksom inte igen, i alla fall ligger den bra långt borta ifrån oss själva.

De flesta av oss är ganska sjysta och vi lever våra liv så gott vi kan. Och att vi skulle be om förlåtelse för världens orättfärdigheter, en slags kollektiv skuld som vi som enskilda har svårt att göra någonting åt, det känns nog för många avlägset och främmande.

Och har ni tänkt på att idag talar vi mycket hellre om skuldkänslor än om just skuld. Jag tror att det liksom ligger i tiden, fri, lycklig och obunden, det är väll idealet. Fri lycklig och obunden, det är väll så man ska vara.

Men hur bekänner man en skuldkänsla, hur sätter man ord på och ber om förlåtelse för en känsla? Den kan inte bekännas, möjligen beklagas. Det har blivit något man ska lära sig att hantera.

Men jag tror inte att vi är skuldlösa, bara för att vi själva tror det. I så fall skulle vi nog må så mycket bättre än vi gör. I så fall skulle man väl inte behöva skriva ut psykofarmaka i den enorma mängd som man gör idag. Men hur blir man löst, om man inte kan sätta ord på det?

Och jag tänker på orden i psaltaren 32:

"Så länge jag teg tynade jag bort.

Jag jämrade mig dagen lång,

dag och natt låg din hand tung på mig,

jag blev som en åker i sommarens torra.
Då erkände jag min synd för dig,
jag dolde inte min skuld.
Jag sade: Jag vill bekänna
mina brott för Herren.
Och du förlät min synd och skuld.”

Nej, bekännelsen, förlåtelsen, den handlar inte om att trycka ner, snarare om att lyfta upp. Det handlar inte om att binda, utan om att lösa.

Ja det bekännelsen och bönen om förlåtelse säger. Det tror jag är, fri och lycklig kan du nog vara, men du är inte obunden, du står alltid i relation till de och det som finns runtomkring dig. Vi har del i det som sker, både i det goda, och tyvärr också i det onda. Jag säger inte att vi är onda, men vi har del i, och har alla vi möjlighet att göra det som är ont. Det är inte alltid lätt att leva. Det är inte alltid lätt med relationer.

Och bekännelsen handlar ytterst om relationer, till Gud, till varandra, och inte minst till oss själva. Och att be om Guds förlåtelse det är att längta efter någonting som är större. Att längta efter någon som läser oss själva liksom en öppen bok, och som inte skyggar för, eller väljer att hoppa över de jobbigaste sidorna. Någon som har möjlighet att lyfta av det som envist verkar hålla sig kvar. Ja, även om vi som kyrka och människor har svårt att leva upp dagens rubrik, ”förlåtelse utan gräns.” Så gäller det gudskelov inte Gud själv. Hans förlåtelse är grunden och ur bilden för all annan förlåtelse. Det är där den liksom hämtar sitt innehåll.

Jag tror att den är som livet vi lever, som luften vi andas, som maten vi äter. Det går inte att vara utan det. I alla fall inte, om vi vill vara människor.